

Το διαζύγιο στην εφηβεία.

Διπλωματική εργασία

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Ουρανία Καλούρη

Σπουδάστριες: Παπαδοπούλου Μαρία

Φωτογιαννοπούλου Σοφία

Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
& ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ (ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πίνακας περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	7
1.1. Έφηβος-Ορισμοί.	7
1.1.α Θεωρία δεσμού.....	13
1.2. Η έννοια της ταυτότητας.....	16
1.2.α Η Διαμόρφωση της ταυτότητας.....	16
1.3. Έφηβοι στη σημερινή οικονομική συγκυρία.....	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	25
2.1. Διαζύγιο (ορισμός)	25
2.2 - - - - - μ	30
2.3. Πώς βιώνουν οι νέοι το διαζύγιο (Βιβλιογραφική ανασκόπηση).....	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	43
ΕΡΕΥΝΑ Ι	
3.1 Σύγχρονες έρευνες στην Ελλάδα.....	42
3.1.α. Οι επιπτώσεις του διαζυγίου στα παιδιά σύμφωνα με τις ψυχολογικές θεωρίες.....	48
3.2. Σχέσεις γονέων παιδιών.....	51
3.3. Ευρήματα έρευνας.....	54
ΕΡΕΥΝΑ ΙΙ	
3.4. Ανάλυση-Περιεχόμενο Έρευνας.....	56
ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	62
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	65

2010 1 2 μ .

(<http://medicaltime.gr>)

«μ » μ ,

18 μ ,

, . 1950 μ ,

μ μ μ . 1970,

11% μ μ . 1996,

31%. , , μ μ , μ μ

,

μ μ μ . μ

μ μ

μ 1980 μ

.

μ

μ - μ

(, μ ,).

μ

μ μ μ (. .

, μ , . .)

μ μ .

μ

μ , μ μ μ μ ,

.

μ

μ .

μ μ μ μ μ .
 μ μ
 μ . μ
 μ μ μ
 μ . μ
 , ,
 μ
 μ , μ
 μ , μ , μ
 μ - , μ , μ
 μ -
 . μ
 (, ,) μ
 .
 , μ
 , μ , μ
 , .
 μ ,
 ,
 μ μ . (- μ μ ,
 ,2011)

1.1

-

μ

μ

,

μ

μ μ

μ

.

μ

μ

μ

μ

.

:

-

μ

-

-

-

μ

μ

μ

μ

.

μ

μ

μ

.

μ

μ

(

,

,

).

,

.

,

,

μ

μ

.

μ

.

,

μ

μ

μ μ

μ

μ

.

,

,

.

μ

.
 μ μ μ : μ
 , ,
 μ :
 μ : (- μ ,
 μ , ,)
 , μ μ
 μ μ μ
 v μ . μ μ
 μ μ , μ
 μ ,
 μ
 - .
 μ μ μ μ
 μ . μ
 .
 . μ μ
 μ μ .(<http://schoolpress.sch.gr>)
 μ μ
 μ
 . μ μ , , μ
 . μ « »
 . μ μ
 μ μ .

(14-17)

μ
μ .

μ

μ

μ (peer group) μ

. μ

μ μ

μ μ μ

. μ μ

μ μ

μ μ μ .

. μ , μ

. μ ,

μ , .

μ μ

μ μ .

« μ »

μ μ μ . μ μ

μ ,

, μ

. μ

μ μ

.

μ , .

μ μ ,

μ μ (Brinthaup & Erwin, 1992. Burns,1982,
25). μ μ (1890) μ μ

μ .

. μ

, μ μ . μ

μ μ μ

μ , μ , μ . μ μ

, μ

μ μ .

μ μ μ μ μ

μ « »

. μ μ μ .
μ .

μ μ μ μ

μ μ

μ μ .

μ μ μ μ μ μ

μ

μ μ μ .

, μ μ

. , μ , , μ ,

μ μ . ,

μ ,

μ , μ

μ μ .
μ , μ
μ , μ .
(1968), μ
μ μ μ
μ . , μ
μ .

1.1. . μ
μ μ
μ μ μ μ
μ
μ μ μ μ μ .
" μ " μ μ
μ μ μ .
μ μ Bowlby μ μ
μ . Bowlby μ
, μ μ μ μ
, μ .
μ μ μ
(μ). μ
μ μ , μ

μ
 , μ
μ (internal working models)
 μ . μ
 , μ
 μ , μ
 μ .

<http://skepsy.com/2010/10/10/proskolisi/>

μ μ μ .
 μ μ , μ μ μ μ .
 80 (Kobak & Sceery, 1988) μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ .
 μ μ μ
 μ μ μ (μ)
 μ μ μ (μ) .
 μ Fuendeling (1998) μ
 μ μ μ μ
 μ μ μ μ
 (trait) μ μ μ μ .
 μ μ
 μ μ μ .
 μ Ainsworth (μ) ,

μ μ μ μ
 μ μ μ - μ .
 μ , μ
 μ μ (μ). μ
 μ μ μ μ
 μ μ - μ μ μ
 " " :
 μ μ μ
 μ μ
 μ (Ainsworth, 1985). μ μ
 μ μ μ (Kobak et al. 1993) μ
 μ (μ μ). μ
 μ μ
 (Kobak & Çazan, 1991. Simpson, Rholes & Nelligan, 1992
 μ . Miculincer & Florian, 2001) μ ,
 μ μ μ μ
 μ μ
 μ μ μ μ .

<http://www.encephalos.gr/full/40-1-04g.htm>

1.2

μ μ (1959), μ μ (self-definition).
μ μ , μ .
μ μ
μ μ μ
μ μ μ
μ μ μ .

1.2. .H μ

μ
,
(1966),
μ .
• μ μ (moratorium status),
μ ,
μ .
μ μ μ ,
μ μ . μ
μ μ . μ μ

- μ (foreclosure status), μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ
- (diffusion status), μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ
- (identity achievement), μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ

μ , μ

μ μ , μ
μ . .
μ μ μ
μ . , , μ
,

μ
μ . (<http://www.parentshelp.gr>)

μ μ . ,
μ μ ,
μ μ . μ

μ μ μ μ μ
μ μ .

μ
μ μ , μ
μ μ μ μ
μ μ .

, μ μ
, μ μ . (<http://kafeneio-gr.blogspot.gr>)

1.3 μ μ
μ μ μ -

μ - μ . μ μ μ
μ .

μ , μ

, μ
 , μ
 . . , μ
 . « »,
 μ μ μ .
 μ (, μ) ,
 μ , μ .
 μ μ ,
 , μ , : μ
 , μ μ μ « μ » ,
 μ , μ ,
 μ , μ μ
 μ μ μ μ
 .
 μ μ μ μ
 μ μ
 μ μ μ μ
 μ μ « μ » μ , 7
 10 μ
 . μ μ ,
 μ .
 - μ μ μ μ
 μ . ,
 μ

μ . ,
μ , , μ , ,
, ,
, , μ
μ , μ μ μ μ
μ μ .
μ μ , μ
μ μ
μ μ μ μ
μ μ
μ μ μ .
μ () μ
μ , , μ
μ μ μ , ,
μ μ . μ
μ μ μ μ
μ μ
μ μ
μ μ μ μ μ ,
μ μ μ μ .

<http://www.anoixtiagalia.gr/index.php/grafeio-typou/arthrografia/item/48-efiveia-kai-ftoxeia>)

μ μ μ :
11,4% μ μ
μ μ
(). μ μ μ μ μ
μ
. , μ
μ μ μ
70%. μ μ
μ μ μ
μ
. , μ ,
μ .

<http://tountouri.blogspot.gr/2010/04/blog-post.html>

μ , μ
μ
.
μ . , ,
, μ μ . μ μ
μ .
μ
μ
(μ μ)

(μ ,
). μ
- μ , μ
, μ
.
μ μ
μ μ .
μ μ
, μ
, μ
. ,
, μ
. μ ,
μ μ ,
,
μ μ . ,
μ ,
μ μ ,
μ μ . μ
μ μ ,
μ , , μ
μ μ , μ
μ . μ
μ μ μ

. (<http://my.aegean.gr/web/article3021.html>)

;

μ , μ μ

μ .

μ

μ μ (. .

, , . .),

, μ μ μ

(. . , μ , μ , ,

, μ . .).

μ μ ,

,

, μ (,) (,

).

, μ μ μ , , μ

μ

μ , μ .

μ μ

μ , , ,

μ «μ »

μ μ

. ,
μ μ μ , μ ,
μ μ . μ μ μ
μ μ
. μ μ
:
. μ : μ
, μ .
. μ μ μ : μ μ μ .
. μ : μ
« μ « μ » ,
μ μ μ
. μ ,
« μ » , μ
μ (μ
μ) μ μ , μ μ
μ .

2

2.1 (μ)

μ μ μ .
μ μ . - ,
μ μ , μ
μ μ , μ μ
μ μ , μ
μ μ , μ
μ μ (http://www.psixologikosfaros.gr/article_det.asp?artid=65)

μ (μ μ)

μ .
μ μ , μ
μ . μ ,
μ μ
μ .

μ
μ , μ μ μ
μ μ .
μ .
μ
μ μ μ μ μ
μ μ μ .
μ , μ μ μ μ
μ μ μ μ
μ
.
μ
μ .
, ,
, / , μ
μ ,
- μ
μ . μ ,
μ μ , μ
, μ
μ .

μ

μ μ . 1980

μ μ

. μ , μ

μ . μ

μ .

μ μ

, μ μ

μ μ μ .

,

μ

. μ μ

μ μ .

μ μ 116

131 , μ

μ μ .

μ

μ μ μ

.

.

μ

μ -

, μ μ μ

. μ μ , ,

μ μ μ μ .

μ μ μ
 μ .
 μ μ
 μ μ μ μ
 μ .
 μ μ
 μ .
 , - μ -
 (μ) (Amato 1993). To
 μ μ μ μ
 μ , μ μ μ
 μ μ . (Antony Giddens,
 Sociology, Athens 2002)

2.2 - μ
 μ

μ μ
 μ . White (1990) μ
 μ μ 1980
 ,
 μ μ μ ,
 μ μ : μ
 μ , μ .

μ μ
 , 2) μ μ μ
 μ μ μ
 μ . . . μ μ
 μ μ μ
 , μ μ
 .)
 :
 μ
 μ μ μ μ .)
 μ : 1980
 μ « μ μ » μ «
 μ » μ « »
 μ .
 μ White
 (1990) μ μ ,
 μ μ :) μ μ :
 μ (25%
) μ . μ
 1) μ
 (μ , μ μ .)
 μ , 2) μ μ
 μ μ
 μ .) :
 .)

: μ μ
 μ μ μ : μ
 μ
 μ μ ,
 μ μ μ μ .)
 μ : μ
 μ
 μ μ .)
 μ μ : μ μ μ
 μ , μ ,
 μ .) μ μ :
 μ μ
 μ , μ μ μ
 μ μ
 μ μ μ μ μ
 μ μ μ μ μ μ μ
 μ μ μ .) : μ
 μ .
 μ -
 μ μ ,
 μ . (. , 1999)

« μ ,
».
μ μ μ
μ
(- μ , μ . .) μ
μ . μ μ
μ
μ μμ :
« μ μ , μ
.
μ , μ . μ ,
μ , μ , μ .
μ . ,
μ , μ , μ
μ μ μ
μ μ μ
μ μ μ
μ « » .
μ μ μ
, μ μ , μ .
μ
, μ , 100
μ μ -
- μ . , μ

. μ μ
 μ . μ
 μ . μ
 μ
 , , μ μ . , ,
 μ μ μ .
 μ μ μ μ μ ,
 , μ μ μ , μ
 ,
 μ
 « » . «μ μ »,
 μ , μ , μ μ μ
 μ μ μ , , μ
 ». (<http://sciencearchives.wordpress.com>)

2.3. ()
 (12-17)

μ
 μ
 : μ , ,
 μ .
 μ μ , μ μ

μ . (Kurdek, 1981).

Wallerstein & Kelly (1974.1980)

μ

μ

μ

μ

μ

,

.

«

»

μ

.

,

.

μ

μ

μ

μ ,

,

μ

,

μ

μ

.

18 μ

μ

μ

μ

μ ,

μ

μ

μ

μ

μ .

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

.

μ

«

»

μ

,

μ .
- « » -
μ μ
μ
μ
μ (Schwartzberg, 1980/ Wallerstein & Kelly,
1980). μ μ
μ μ . μ
μ μ μ μ
μ
μ μ μ .
μ μ μ , μ
μ μ μ μ .
ertherington (1972)
μ 5
μ μ μ
μ , μ μ μ μ
μ μ μ
(Hogan & Kitagawa, 1985/Newcomer & Udry, 1987).

(Rickel & Langner, 1985).

μ μ μ
μ ,
- (Long, Forehand, Fauder, & Brody, 1987/ Peterson & Zill, 1986).

μ
μ μ « μ
» μ μ μ
« » μ
, μ μ μ .
μ (Allison
& Furtenberg,1989), μ

μ μ μ μ (Mednick,
Baker, Reznick, & Hocevar, 1990). Η μ

μ , μ
μ
(Dornbusch , 1985)

μ μ
μ ,
μ μ μ
μ « » « μ »
μ (Weiss,1979). Weiss (1979)

« μ » « μ »,
μ .
μ μ , μ ,
, ,
μ .
μ , μ μ μ ,
μ μ μ
μ μ .
, , μ , μ
μ , μ ,
μ μ μ . μ
μ μ
μ , μ
, μ
μ - μ
μ - μ , μ ,
μ ,
. (. , « μ
», 1999)

I

3.1

μ μ μ
 μ μ μ . μ μ
 μ μ μ , μ μ -
 , μ , μ
 μ . μ
 μ
 μ . μ
 μ μ μ
 μ - μ .
 μ μ
 μ μ μ
 μ μ μ .
 ,
 μ μ μ μ μ μ μ :
 « 8-12 ».
 , μ
 μ μ
 μ . ,
 . μ

μ
- (Amato & Booth 1996,
358). μ μ

μ μ ,
μ . μ
, ,
μ μ μ , μ
, μ , μ μ
. μ ,
μ
, μ
, μ
, μ
, μ
μ
μ μ μ
, μ μ
μ μ

(Chandola & Coleman, 1999. Giddens, 2000). μ μ

μ μ μ , μ
μ μ ,
, μ ,
μμ , μ
μ (Chandola &
Coleman, 1999 323).

μ

« »

μ

μ

,

,

μ

μ

.

μ μ

.

μ

μ

μ

μ

μ

μ

μ

.

,

μ

μ

μ

μ

.

μ

μ

μ

μ

,

μ

.

μ

μ

Guttman (1993, . 43)

μ

,

μ

μ

μ

.

,

.

μ

μ

μ

μ , μ
μ μ .
μ
μ μ μ
μ . ,
μ μ
μ μ .
μ μ . Beck &
Beck-Gernsheim (1995, 285) « μ μ
μ ».
-
()
μ μ . rikson
μ μ
μ μ
μ μ .
μ μ
μ μ .
μ μ ,
μ μ μ μ
μ . Erikson « » μ
μ μ μ
μ μ μ

Erikson (1963, p. 51)

(Harris, Furstenberg & Marner, 1998, p. 203).

(Erikson, 1980, p. 52).

(Harris, Furstenberg & Marner, 1998, p. 213).

Bowlby (1969, 1973)

(Bowlby, 1969, p. 48).

Birnbaum (1997, p. 208)

(Ainsworth, 1989, . 714). Cohn . (1992, 425)

, μ ,

, μ

μ , μ μ μ

, μ

μ μ μ .

Piaget

μ .

μ

- μ μ μ

μ μ .

μ

μ μ

μ (Pope & Mueller,1979,

. 52).

μ μ μ .

, μ μ μ μ

, μ ,

(Gage & Christensen,1991, . 336). μ

μ μ

μ

μ μ . μ

μ μ , μ

μ μ μ

(Amato, Loomis & Booth 1995).

3.1. μ μ

.

μ

μ

:

μ μ , μ , μ

(Sandler ., 1988, 61).

μ

μ μ

μ μ μ μ

'50, (. . Nye,

1957. Lambert & Hart, 1976. Hetherington, Cox & Cox 1978. Raschke , & Raschke 1979)

.

μ

2-3

μ μ Wallerstein, & Lewis, (1998)

μ 7 10 . μ μ

μ μ

(Amato. 1999, . 87). μ

μ μ

μ μ ,

(Amato & Keith, 1991a, .32). , μ

μ μ
 (Ross & Mirowsky, 1999, 1037).
 μ , μ μ μ
 μ , , , , μ . (Kline,
 Tschann, Johnston & Wallerstein, 1989. Kelly, 2000, Wallestrein & Lewis, 2004).
 μ μ μ
 μ μ μ (Wallestein,
 1985. Hetherington & Stanley, 1999). μ μ ,
 μ , μ μ
 .
 μ
 (Amato, 2001, 369).
 μ , μ μ
 , (Richards & Elliott. 1991, 915). μ
 μ μ ,
 μ μ .
 μ μ
 , μ μ
 (Skalkidou, 2000. 97).
 μ
 , μ
 . μ
 μ . μ ,

40%

μ (Clarke- Stewart & Brentano, 2006). 12 ,
μ μ μ μ , μ ,
, μ , μ (Clarke- Stewart &
Brentano, 2006, 54).

16 , μ μ
μ μ 22 (Aro, & Pallosari, 1992, 423).

μ μ μ
μ , μ μ μ
(Kardek, Blisk, & Siesky 1981. Glenn, & Krammer, 1985, Rodgers, Power, &
Hope, 1997. Amato, 2000. Hughes, 2005)

3.2.

μ μ μ μ
μ μ (-) μ μ
. μ μ
μ μ , ,
μ μ μ μ
μ μ (Macoby, Buchanan, Mnookin & Dornbusch, 1993,
. 33). μ μ μ μ
, μ (Hetherington,
1993, . 48). μ
μ μ μ μ
μ , μ μ : «μ

(. . μ , ,)

μ μ μ

μ (Hetherington, 1999). μ

μ (Buchanan ., 1991.

Amato, 2000). μ

. μ μ μ

μ μ (Hetherington, 1988. Buchanan ., 1991).

Buchanan, Macoby & Dombusch (1991, . 1011) μ μ ,

μ μ μ μ ,

μ .

μ μ

,

, (Kalter . 1989, . 612).

, μ

μ μ ,

μ (-

) (μ , 2003). μ μ

μ μ - . μ

μ μ

μ (Hetherington .

1998. Kelly, 2000). μ μ

μ μ μ

- . μ μ

μ μ μ μ . (Kalter, Kloner, Schreier &
 Okla,1989. Kline ., 1989, Johnston, 19994). Η μ
 , μ
 μ , μ μ μ
 μ μ
 , μ .
 μ μ - μ - μ
 « » .
 μ
 ,
 μ μ μ .
 μ Crych & Fincham, (2001, . 84),
 μ
 , μ μ
 . μ
 μ
 . μ μ μ
 μ
 μ μ
 .

3.3. μ

μ μ μ
 μ .
 . μ
 μ μ μ
 μ μ μ
 , μ
 .

μ . μ μ μ
 μ μ μ
 μ μ (, μ ,) .

μ μ μ :

- μ
- μ

μ μ μ :

- μ
- μ
- μ

μ μ μ :

μ μ μ μ

μ :

- /
- /
-
- μ μ
- μ
- μ /
- μ

μ μ μ :

-
-
- μ
- μ
-

μ μ :

μ

μ

. De Lucia – Waack & Gerrity (2001)

μ μ μ μ

μ μ

μ μ μ μ μ μ

μ μ μ

μ μ
μ
μ μ
μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ
μμ μ .

Π

3.4.

- μ

μ μ μ μ μ μ

μ μ μ μ

μ μ :

« μ

μ μ ».

μ μ μ μ μ μ

- μ

μ , μ μ

« μ » μ . μμ 234

μ μ μ

μ . μ

μ ,

,

μ μ μ
 , μ ,
 μ μ
 μ μ μ
 μ μ
 . μ μ
 μ
 μ μ μ
 μ μ μ
 μ μ μ μ
 .
 . . . , '80,
 μ (50%) (American Academy of Child and
 Adolescent Psychiatry, 2003· Emery, 1999· Dong, Wang & Ollendick, 2002· Simons,
 1996), 20
 41%, μ μ μ μ
 (Amato, 2010· Kreider, 2007).
 μ μ
 , μ μ , μ
 μ (Harvey& Fine, 2010 ·
 , 1998, 1999, 2004).

, μ μ μ (Demo & Fine, 2010). μ

μ μ

, μ μ , μ

μ μ μ (Amato & DeBoer, 2001).

μ μ μ

μ μ μ

μ μ μ

μ μ μ

(Shaw, 1991).

μ (Storksen, Roysamb, Holmen, & Tambs, 2006. Storksen, Roysamb, Moum, & Tambs, 2005),

μ μ μ μ

μ μ

(Shaw, 1991. , , , , , , & μ , 2012). μ

, μ μ μ , μ μ (Nunes-Costa, Lamela, & Figueiredo, 2009. Shaw, 1991. Storksen, Roysamb, Moum, & Tambs, 2005. Zill, Morrison & Coiro, 1993).

(Hetherington, 2005; Hetherington & Kelly, 2006).

(Angarne-Lindberg, Wadsby, & Bertero, 2009; Cashmore & Parkinson 2011; Halpenny, Greene, & Hogan, 2008; Kelly, 2006; Nunes-Costa, et. al, 2009; Risch, Jodl, & Eccles, 2004).

μ
, μ μ μ μ
μ
μ , μ μ
μ μ
μ (D' Onofrio, 2011; Harvey, & Fine, 2010). μ μ

μ μ μ μ μ
μ μ
μ
μ
μ
μ (Lewis, 2002).

μ μ μ
μ μ μ
μ μ
μ , μ
μ μ μ
(, 2005· Luk-Fong, 2006). , μ

μ μ μ
μ μ μ μ μ
(, 2005).
μ : μ
μ μ

μ μ
μ μ
μ μ μ μ μ .
μ μ μ μ μ .
μ μ μ μ μ .
(23-29)
μ μ μ μ μ
(36-40
) . μ μ μ μ μ
, μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ μ μ μ μ μ μ

μ , μ

.

-

μ

20

μ

μ

.

μ

μ

.

μ

« μ μ »

« μ » μ .

, μ - μ , ,

, ,

μ . .

μ μ

μ μ μ . μ

. μ

μ μ μ .

μ μ

μ μ . μ μ μ

,

,

μ μ
μ (, μ) μ μ μ
- μ μ
μ
μ μ « » μ
μ μ
μ μ
μ μ μ
μ μ μ
μ μ μ μ
μ μ μ μ
μ μ μ μ
« μ » μ μ μ
μ μ μ μ μ μ
μ μ μ μ

... μ
μ μ μ
μ .
,
,
μ μ , μ ,
, , .()
(. 1999)
, μ μ
μ ,
μ μ
μ . μ μ μ
μ μ μ
μ μ μ μ
μ .

- Ainsworth, M. D. S. (1985). Attachment across the life span. *Bulletin of the NY Academy of Medicine*, 61, 9, 792-812.
- Amato P.R. (1993) Parental Divorce and the well being of children: *A meta-analysis. Psychological Bulletin*, 110, 26-46
- Amato P.R. & Booth, A. (1996), A prospective study of divorce and parent-child relationship. *Journal of marriage and the family*.,58, 356-365
- American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 2003· Emery, 1999· Dong, Wang & Ollendick, 2002· Simons, 1996
- Antony Giddens, (2002), *Sociology, Gudenberg, Athens*
- Angarne-Lindberg, Wadsby, & Bertero, (2009), *Young adult with childhood experience of divorce .disappointment and contentment. Joyrnal of Divorce and Remarriage*. 50, 172
- Allison, P. R., & Furtenberg F. F. (1989). How marital dissolution affects children: Variations by age and sex. *Developmental Psychology*, 25 (4), 540-549
- Beck & Beck-Gernsheim (1995, 285) “*The normal chaos of love*”. Cambridge: Polity Press
- Birnbaum, G.E. Orr. I., Mikulincer , M. & Florian , V. (1997). *When marriage breaks up-does attachment styles contribute to coping and mental health?* *Journal of Divorce and Remarriage*, 18, 205
- Bowlby,J. (1973). *Attachment and loss (Vol.2):Separation*.New York: Basic Books
- Buchanan,C., Maccoby,E. & Dornbusch, S. (1991) *Caught between parents: Adolescents’ experience in divorced homes*. *Child development*, 62, 1008-1029
- Cashmore & Parkinson 2011· Halpenny, Greene, & Hogan, 2008· Kelly, 2006· Nunes-Costa, et. al, 2009· Risch, Jodl, &Eccles, 2004 58
- Chandola & Coleman, 1999 323 42
- Clark and Haldane 1990(sel 24)
- Clarke- Stewart, A. & Brentano, C.(2006). *Divorce. Causes and consequences*. USA: Alison Clarke –Stewart and Cornelia Brentano.
- Cohn, D.A. , Cowan, P.A., Cowan C. P. & Pearson, J. (1992) *Mothers and fathers working models of childhood attachment relationships, parenting styles and child behavior*. *Development and Psychopathology*, 4, 471-431
- Crych & Fincham, (2001, . 84), 51

De Lucia – Waack J. L. & Gerrity D.A. (2001) *Effective children of divorce groups for elementary school children*. The Family Journal.

Demo, D. H., & Acock, A. C. (1996). Family structure, family process and adolescent well-being. *Journal of Research on Adolescence*, 6, 457-488.

Dornbusch, Carlsmith, Bushwall, Ritter, Leiderman, Hastorf, & Gross, 1985/ Frost & Pakiz, 1990/ Kalter, Riemer, Brickman, & Chen, 1985

37

D' Onofrio, B.M. & Lahey, B.B. (2010), Biosocial influences on family: A decade review. *Journal of Marriage and Family*, 72, 762-782

Frost, A. K. & Pakiz B., (1990), *The effects of marital disruption on adolescents*. *American Journal of Orthopsychiatry*, 60, 544-555

Fuendeling, J. M. (1998). Affect regulation as a stylistic process within attachment style. *Journal of Social and Personal Relationships*, 15, 3, 291-322.

Guttman J. (1993) *Divorce in psychosocial perspective. Theory of research*. Hillside. NJ: Lawrence Erlbaum

Hetherington, E.M., Cox, M. & Cox R. (1982) *Non traditional families*. Kentucky: Erlbaum

Hetherington, E.M., Cox M. & Cox, R., (1978). The aftermath of divorce. In Jr. & M. Mathews (Eds.), *Mother-child, father-child relations*. Washington D.C.: National Association for the Education of Young Children

Hetherington, E. M., Briges, M., & Isabella, G. M. (1998) *What matters? What does not? Five perspectives on the association between marital transitions and children adjustment*. *American Psychologist*, 53, 167-184.

Hetherington & Stanley, 1999

Johnston, J. R., (1994) High Conflict Divorce, *The future of children*, 4, 166-182.

Kalter, N., Kloner, A., Schreier S. & Okla, K. (1989) Predictors of children's adjustment. *American Journal of Orthopsychiatry*, 59, 605-618.

Kelly, J. B. (2000) *Children's adjustment in Conflicted Marriage and Divorce. A Decade Review of Research*. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*. 39, 963-973

Kline, M. Tschann, J.M. Johnston, J.R. & Wallerstein, J.S. (1989). Children's adjustment in joint and sole physical custody families. *Developmental Psychology*. 25. 430-38

Kobak, R. R., & Sceery, A. (1988). Attachment in late adolescence. *Child Development*, 59, 135-146.

Kobak & Çazan, 1991. Simpson, Rholes & Nelligan, 1992
Miculincer & Florian, 2001

Lambert L. & Hart, S. (1976). Who needs a father? *New society*. 37, 80-86.

- Long, N., Forehand, R., Fauber, R., & Brody, G. H. (1987). Self-perceived and independently observed competence of young adolescents as a function of parental marital conflict and recent divorce. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 15(1), 15-27
- Martin Hermert, (1996). "Separation and Divorce, Helping Children Cope The British Psychological Society", *Leicester UK*
- Mednick, B. R., Baker, R.L. & Reznick, C., & Hocevar, D. (1990). Long-term effects of divorce on adolescent academic achievement. *Journal of Divorce*, 13(4), 69-88.
- Nunes-Costa R.A. , Lamela D.J. , & Figueiredo, B.F. (2009). Psychosocial adjustment and physical health in children of divorce. *J Pediatr (Rio J)* 85(5): 385-396
- Nye, F.I. (1957). Child adjustment in broken and unhappy homes. *Marriage and Family Living*. 19, 356-361
- Raschke H.J. , & Raschke V.J. (1979). Family conflict and children's self-concepts: A comparison of intact and single-parent families. *Journal of Marriage and the Family*. 4, 367-374
- Richards M. P. M. & Elliott B. J. (1991). The effects of parental divorce on children. *Archives of Disease in Childhood*. 66, 915-916
- Rickel, A.U. & Langner, T.S. (1985). Short-term and long-term effects of marital disruption on children. *American Journal of Community Psychology*, 13, 599-611
- Ross, C.E. & Mirowsky, J. (1999). Parental Divorce. Life Course Disruption and Adult Depression. *Journal of Marriage and the Family*. 61, 1034-1045
- Shaw, 1991· Storksen, Roysamb, Moum, & Tambs, 2005· Zill, Morrison & Coiro, 1993 57
- Schwartzberg A. Z., (1980). Adolescent reactions to divorce. *Adolescent Psychiatry*, 8, 379-372
- Wallerstein J. S. & Kelly J. B. (1974). The effects of parental divorce. The adolescent experience. In E.J. Antony & C. Koupernik (Eds.), *The child in his family: Vol 3: Children in psychiatric risk*. New York: Wiley.
- Weiss R. S., (1979). *Going it alone. The Family Life and Social Situation of the Parent*. New York: Basic Books
- Wallerstein J. S. & Kelly, J. B. (1980). *Surviving the brake-up: How children and parents cope with divorce*. New York: Basic Books
- Wallerstein, J. S. (1985). Children of divorce.: Preliminary report of a ten-year follow-up of early latency-age children. *Journal of the American Academy of Child Psychiatry*. 24, 545-553.
- Wallestein J.S. and Blakeslee, S., (1989). "Second Chances. Men, Women and Children- A Decade After Divorce" . New York: Ticknor and Fields.

Wallerstein, J.S. & Lewis, J. (1998). The long-term impact of divorce on children: A first report from a 25-year study. *Family and Conciliation Courts Review*. 36, 368-383.

White, L.K. (1990). Determinants of divorce: A review of research in the eighties. *Journal of Marriage and the Family*, 52, 904-912

μ (2005), μ
μ . (2004), .
μ μ μ μ
μ μ : «
8-12 » 41
μ , . (2003) μ .
μ μ μ
μ μ μ
μ . (1999) « μ ,
» μμ

: «
». (14/11/2014) <http://medicalltime.gr>

Χαριστούλη Αργύρη: «Η συμπεριφορά του εφήβου». (03/07/2014) <http://schoolpress.sch.gr>

Μαρία Φραγκινικολάκη: «Η θεωρία της Προσκόλλησης (Attachment Theory) του John Bowlby. (10/10/2010) <http://skepsy.com/2010/10/10/proskolisi>

Κ. Καφέτσιος: «Ενεργά μοντέλα δεσμού ενηλίκων και ψυχική υγεία: Επισκόπηση της περιοχής και προτάσεις για κλινική έρευνα». <http://www.encephalos.gr/full/40-1-04g.htm>

Η διαμόρφωση ταυτότητας στην εφηβεία – «Ποιος είμαι; Τι είμαι; Πού πάω;» <http://www.parentshelp.gr>

Παναγιώτης Ν. Καρδαράς: «Εφηβεία και φτώχεια». <http://www.anoixtiagalila.gr/index.php/grafeio-typou/arthrografia/item/48-efiveia-kai-ftoxeia>

Τουντούρη Σοφία: «Αύξηση στα διαζύγια λόγω οικονομικής κρίσης». (16/04/2010) <http://tountouri.blogspot.gr/2010/04/blog-post.html>

Ευστράτιος Παπάνης: «Διαζύγιο και οικονομική κρίση». (01/10/2010) <http://my.aegean.gr/web/article3021.html>

Νικολοπούλου Ζάχου Κατερίνα. « Διαζύγιο. Επιπτώσεις σε παιδιά και εφήβους». http://www.psixologikosfaros.gr/article_det.asp?artid=65

Posted by positivus. (06/01/2013) «Γιατί έρχεται γρήγορα η απογοήτευση και ο χωρισμός». <http://sciencearchives.wordpress.com>